

PÁLYÁZAT

a Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégiuma
kollégiumvezetői tisztségére

Készítette:

dr. Kiss István

1. A pályázat címe

Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségére pályázat

Tartalomjegyzék

1. Szakmai Önéletrajz	4
2. Pályamű.....	7
2.1. A gazdasági kollégium egyes ügyszakait érintő országos ügyforgalmi adatok	7
2.2. A gazdasági kollégium egyes ügyszakait érintő ügyforgalmi elemzés.....	15
2.2.1. Cégügyek.....	15
2.2.2. Felszámolás-, csőd-, adósságrendezési-, vagyonrendezési ügyek	17
2.2.3. Civil szervezetek.....	18
2.2.4. Peres ügyek.....	19
2.3. Kollégium működése, feladata.....	19
2.4. Kollégiumvezető feladata.....	21
2.4.1. Jogszabályban meghatározott feladatok.....	21
2.4.2. igazgatási jellegű tevékenység.....	25

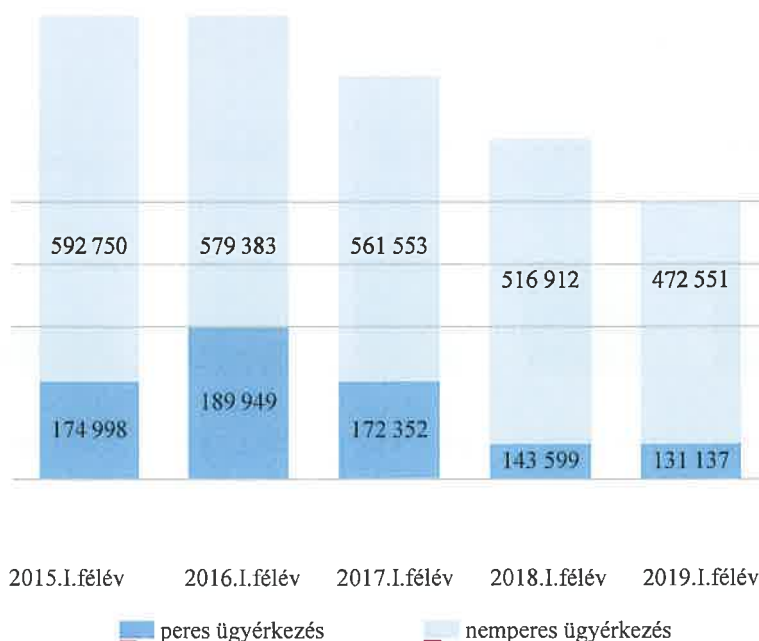
2. PÁLYAMŰ

2.1. A gazdasági kollégium egyes ügyszakait érintő országos ügyforgalmi adatok

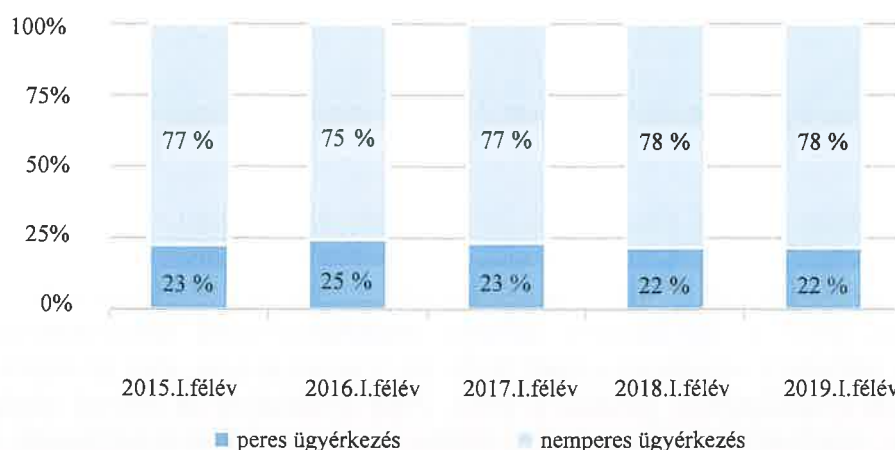
Az Országos Bírósági Hivatal közzétette a 2019. I. félév ügyforgalmi elemzését. Az elemzés bemutatja a bíróságok 2019. I. félévi országosan összesített, valamint az egyes ítélkezési szintekre ügyszakokra lebontott ügyforgalmi adatait. Az elemzés bemutatja a hosszabb távú folyamatokat is, mivel az ügyforgalmi idősoros összehasonlítások túlnyomórészt öt év (2015-2019) I. félévének vonatkozó adatait ölelik fel. Van olyan adat, ahol az adatok rövidebb időszakokra állnak rendelkezésre, például a 2016. évtől kezdődően az érdemi cégügyek már kényszertörlési, végelszámolás és jog és tény törlése ügycsoportjait is tartalmazzák, illetőleg a csőd és felszámolási ügyek adatai egyéb ügyek fogalmát is felölelik.

A fenti ügyforgalmi adatokat azért kívánom bemutatni és a későbbiek során összehasonlítani a gazdasági kollégium ügyforgalmi adataival, mivel az ügyforgalmi adatok meghatározzák a kollégium működését, illetőleg működési lehetőségét is részben. Az elmondható a gazdasági kollégium egyes ügyszakainak tevékenységéről, ügyforgalmáról, hogy arra a magyar gazdasági viszonyok mindig kihatnak, valamilyen szinten befolyásolnak, ki vannak téve a változó gazdasági körülmények miatt fellépő változásoknak, amely időszakonként jogszabály változásban, időszakonként ügymennyiségi változásban nyilvánul meg.

A peres és nemperes ügyérkezés országos alakulása 2015. I. félévétől 2019. I. félévig az alábbiak szerint alakult

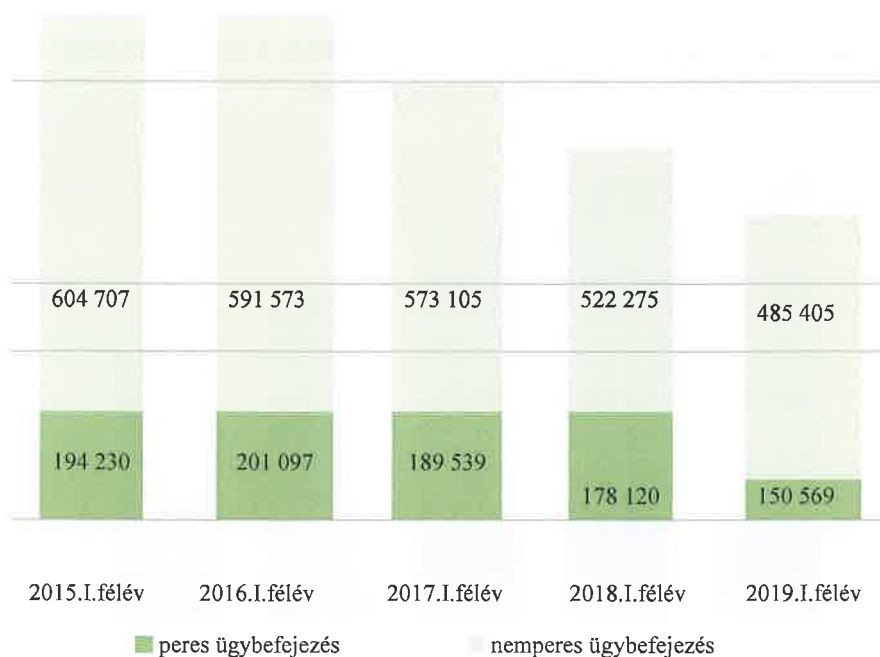

A peres és nemperes ügyérkezés aránya

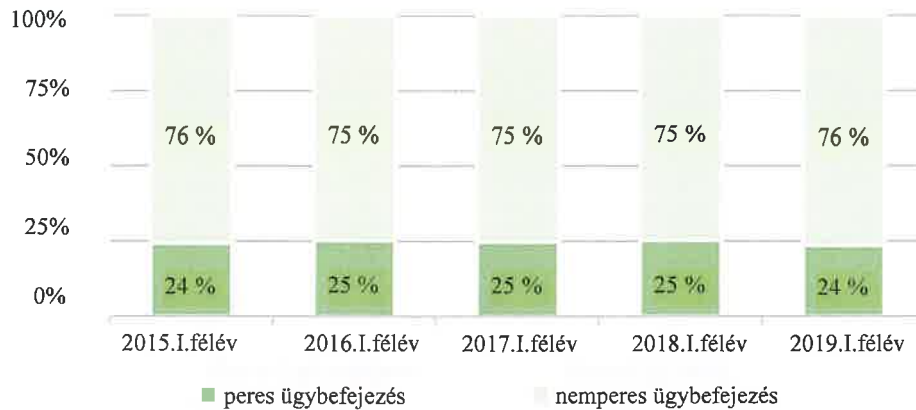

A teljes peres és nemperes ügyintézés megoszlása a bírósági szintek között 2018. és 2019. évben akként alakult, hogy minden második ügy a járásbírósági szintre érkezett, az ügyek több mint harmada pedig a törvényszék első fokára.

A peres és nemperes ügybefejezés országos alakulása

A peres és nemperes ügybefejezés aránya

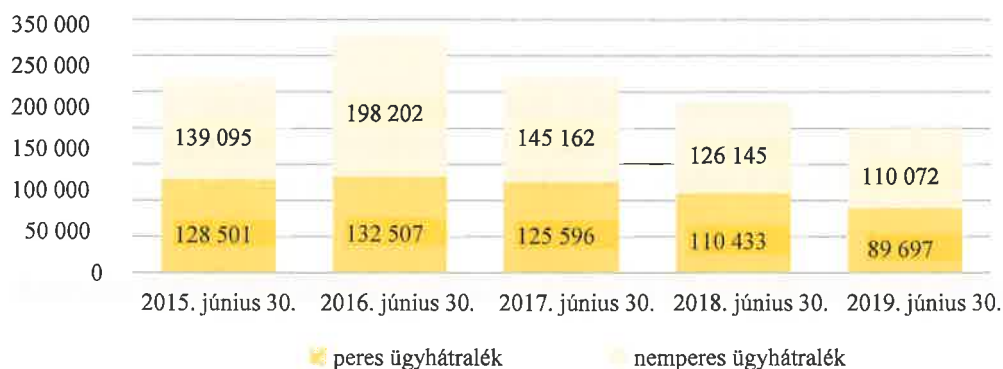
A peres és nemperes befejezés aránya az elmúlt évekhez hasonlóan alakult a bíróságokon, hozzávetőlegesen háromszor annyi nemperes ügy fejeződik be, mint peres.

A befejezést illetően a járásbíróságok dominálnak, ugyanakkor a befejezések 1/3-a történik a törvényszék első fokán.

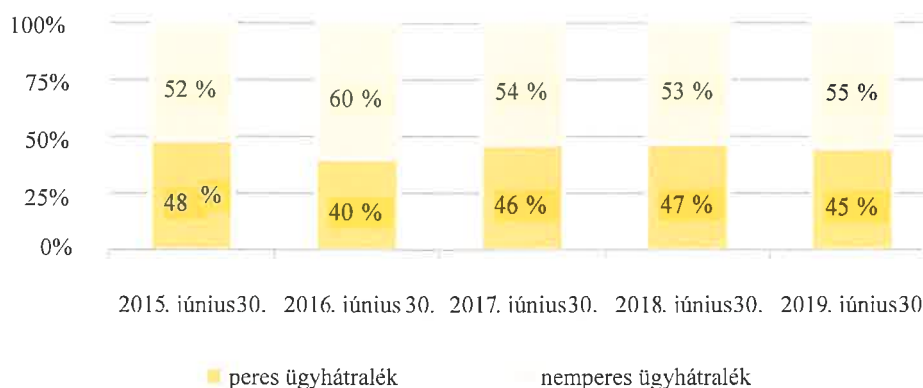
A fenti kimutatásban szerepel a törvényszékek első fokán intézendő, a civil szervezetek alap és változásbejegyzés iránti ügyérkezése és befejezése, noha az külön kimunkálást nem nyert.

A folyamatban lévő peres és nemperes ügyek országos alakulását és annak megoszlását az alábbi táblázatok foglalják magukba:

A folyamatban lévő peres és nemperes ügyek országos alakulása

A folyamatban lévő peres és nemperes ügyek aránya

A táblázatokból is látható, hogy a folyamatban lévő ügyeknek a száma az érkezés befejezéshez hasonlóan országosan egy folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

A törvényszék első fokára a 2015. I. félévétől 2019. I. félévéig az alábbi mennyiségű ügy érkezett.

Ügyérkezés törvényszéki első fokon*

*2015. és 2016. I. félévben BV ügyek nélkül.

Az elmúlt években minden ügyszakban a fenti I. féléves adatokat figyelembe véve ügyérkezés csökkenés történt. A perek száma 13,2 %-kal, a felszámolások mennyisége 5,6 %-kal, a cégügyeké 11,3% -kal csökkent, a csődügyek csekély száma emelkedett 38,7 %-kal.

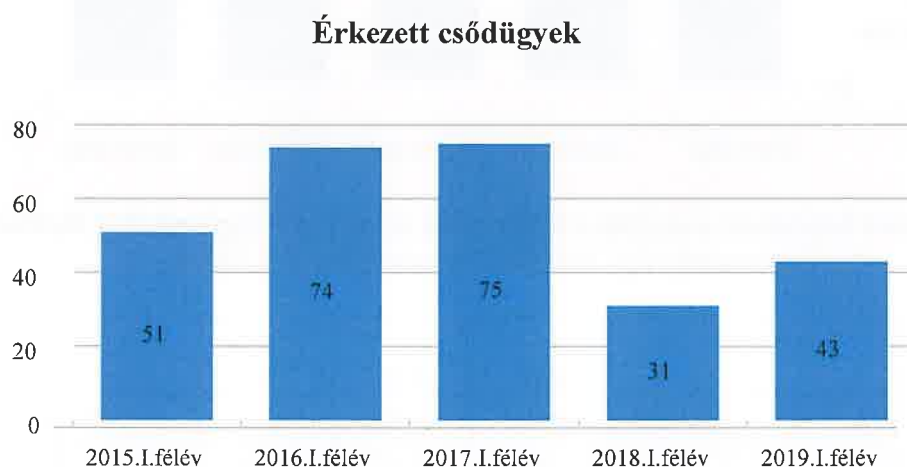
A nemperes ügyérkezést első fokon és annak arányát az alábbi táblázatok tükrözik

ügyszak	2015. I. félév	2016. I. félév	2017. I. félév	2018. I. félév	2019. I. félév
cég	249 792	260 910	220 910	186 746	165 619
felszámolás	7 836	9 050	8 823	6 519	6 157
csőd	51	74	75	31	43
nemperes	4 279	27 363	13 585	10 680	9 346

ügyszak	2015. I. félév	2016. I. félév	2017. I. félév	2018. I. félév	2019. I. félév
cég	91%	83%	77%	75%	73%
felszámolás	3%	3%	3%	3%	3%
csőd	0%	0%	0%	0%	0%
nemperes	2%	9%	5%	4%	4%

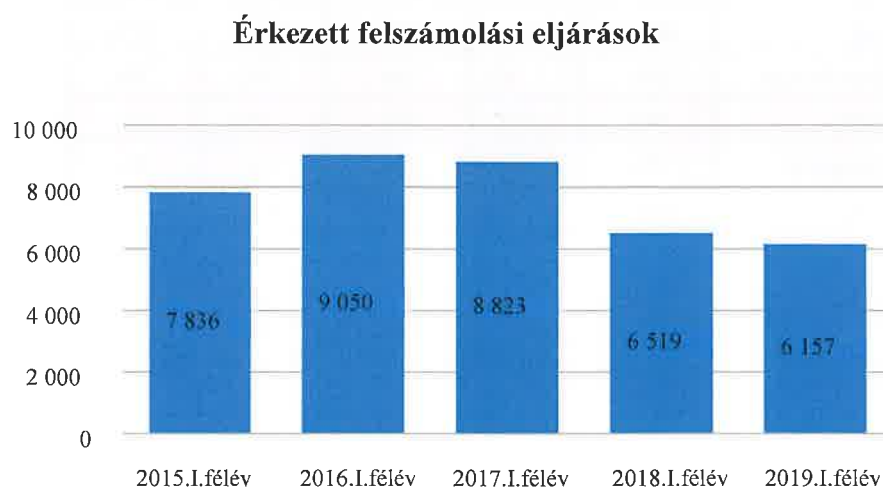
Tehát a törvényszék első fokára változatlanul a legtöbb polgári ügy érkezik, jelentős csökkenésük ellenére is viszonylag jóval kevesebb a gazdasági per.

A csődügyek érkezésének aránya az elmúlt években a következő volt.

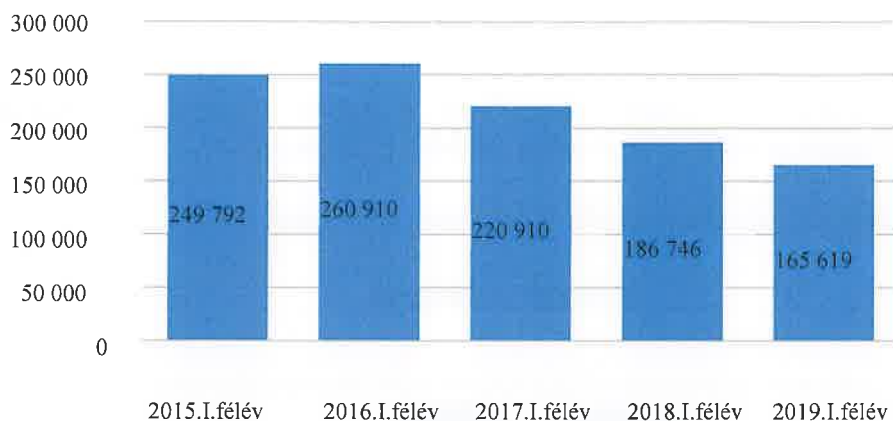
A csődügyek érkezésszáma mindig is ingadozó és alacsony volt, gyakorlatilag inkább egy folyamatos csökkenést mutat.

A felszámolási eljárások száma is 2016. I. féléve óta folyamatos csökkenést mutat, hiszen 2019. I. félévében országosan összesen 6157 felszámolási ügy érkezett.

Hasonló a helyzet a cégügyeknél is, viszont a csökkenés itt relatívnak mondható 2018. évtől, hiszen a Ptk. hatálybalépését követően elrendelt kötelező szerződésmódosítás miatt emelkedett meg az ügyszám 2015-2017. években, ugyanakkor 2018-2019. I. félévben az ügyérkezést már jogszabályi hatás nem befolyásolta.

Érkezett érdemi cégügyek

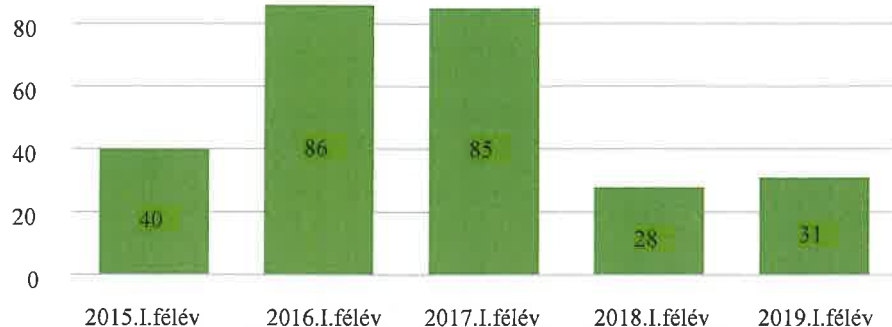

Az érkezéshez hasonlóan alakultak a befejezések is; az egyes ügyszakokat illetően peres, nemperes ügy befejezés törvényszék első fokon

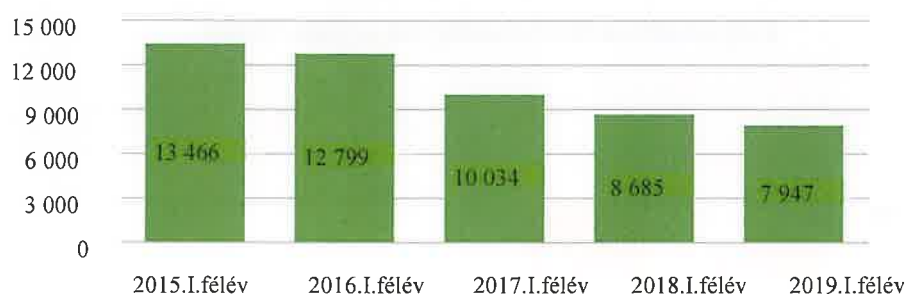
ügyszak	2015. I. félév	2016. I. félév	2017. I. félév	2018. I. félév	2019. I. félév
cég	258801	266846	224966	198052	163717
felszámolás	13466	12799	10034	8685	7947
csőd	40	86	85	28	31
nemperes	4337	23894	14653	10230	9181
peres	12911	15838	13993	11027	7799

ügyszak	2015. I. félév	2016. I. félév	2017. I. félév	2018. I. félév	2019. I. félév
cég	89%	84%	76%	75%	71%
felszámolás	5%	4%	3%	3%	3%
csőd	0%	0%	0%	0%	0%
nemperes	1%	7%	5%	4%	4%
peres	4%	5%	5%	4%	3%

Befejezett csődügyek

Befejezett felszámolási eljárások

A csődügyek befejezéséről elmondható országosan, hogy minimális számban emelkedett. A felszámolások befejezésszáma is csökken, de az érkezőszámot még mindig meghaladja.

Az érdemi cégügyek az érkezés rendjét követik, azzal arányban állóan csökkennek folyamatosan.

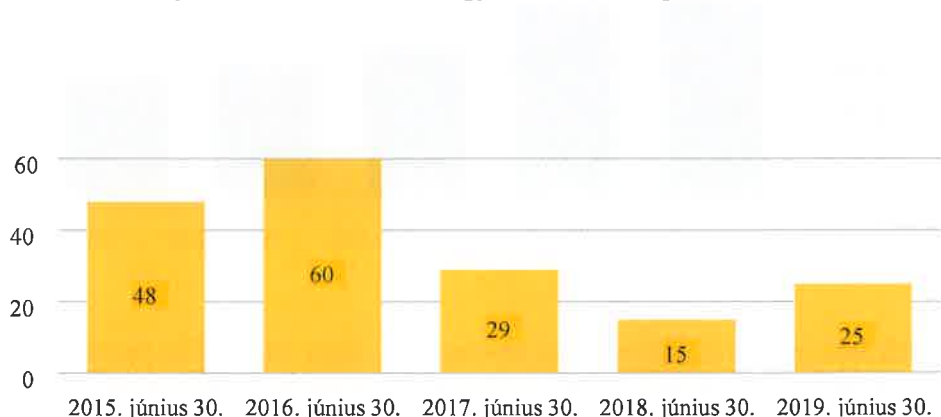
Befejezett érdemi cégügyek

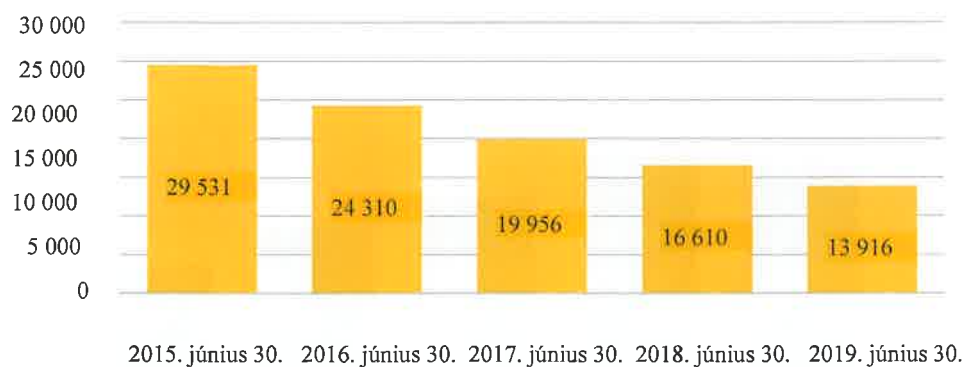
A folyamatban lévő peres és nemperes ügyek is hasonló tendenciát mutatnak, mint az érkezés-befejezés arány.

ügyszak	2015. I. félév	2016. I. félév	2017. I. félév	2018. I. félév	2019. I. félév
cég	26580	32099	24765	24720	25535
felszámolás	29531	24310	19956	16610	13916
csőd	48	60	29	15	25
nemperes	1822	71153	32336	2655	3132
peres	10006	13829	10759	7874	6088

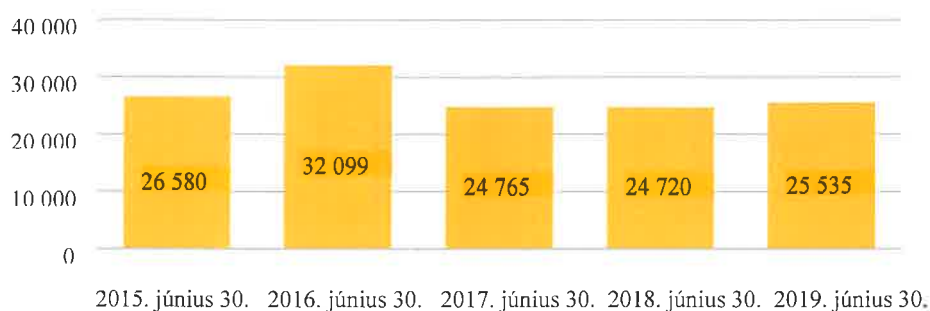
Folyamatban lévő csődügyek a félév végén

Folyamatban lévő felszámolási eljárások a félév végén

Folyamatban lévő érdemi cégügyek a félév végén

Mindkét ügyszaknál látszik tehát egy folyamatos mérséklődési irány, bár a folyamatban lévő cégügyek a 2016-os júniusi kiugrást nem számítva egy általános tendenciát mutatnak.

A fenti adatsort a pályázatomban csak azért mutattam be ilyen részletesen, hogy érzékeltessem a gazdasági kollégium egyes ügyszakainak ügyforgalmát az országos adatok tükrében.

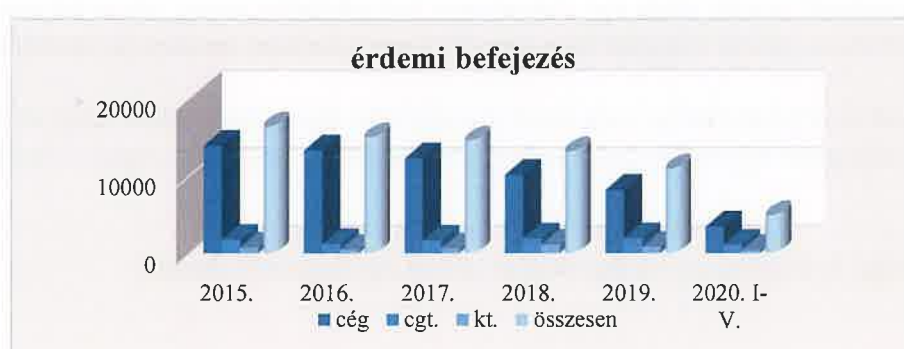
2.2. A gazdasági kollégium egyes ügyszakait érintő ügyforgalmi elemzés

2.2.1. Cégügyek

Az országos ügyforgalmi elemzés már kitért az új Ptk. hatályba lépését követő következményekre arra, hogy a Ptké. rendelkezéseivel összhangban milyen mennyiségben eredményezett ügyszám emelkedést a korábbi évekhez képest a jogszabályváltozás. A 2018. évtől kezdődően ennek utóhatásai már kisebb mértékűek, hiszen ezen jogszabály talaján keletkező változás bejegyzési eljárásoknak a száma folyamatosan csökkent. Ugyanakkor a hiányzó ügyszám ellensúlyozásaképpen a Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégiuma folyamatosan fókuszál a cégek törvényes működésére és ez megnyilvánult a törvényességi felügyeleti eljárások számának alakulásában, eljárások kezdeményezéseiben. Ennek következményeként a kényszertörlési eljárások száma is változott.

Az elmúlt évek ügyforgalmi adatait teljes évre lebontva, illetőleg 2020 első 5 hónapjának adatait a következő táblázat mutatja be

év	érdemi érkezések száma				befejezések száma			
	Cg.	Cgt.	Kt.	összesen	Cg.	Cgt.	Kt.	összesen
2015.	13842	1355	673	15870	13829	1706	717	16252
2016.	13208	1275	444	14927	13235	1178	450	14863
2017.	12128	1714	569	14411	12197	1620	612	14429
2018.	10080	1733	1180	12993	10075	1880	1082	13037
2019.	8093	2040	777	10911	8135	1883	801	10819
2020. I-V.	3342	762	459	4563	3389	1036	375	4800

Nyilvánvalóan 2020. első öt hónapjának adatai valamiféle torzítást mutatnak a kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel, noha a cégbíróság működése folyamatos volt. Nyilvánvalóan előre még nem mérhetően valamilyen szinten befolyásolta a beérkezett ügyek számát a veszélyhelyzet. Másrészt befolyásolja az ügyforgalmat a Magyar Közlöny 125. számában kihirdetett 249/2020.(V.28.) kormányrendelet cégeljárást érintő rendelkezése, amely szerint a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárásban a cég megszűntnek nyilvánításáról nem határozhat, illetőleg a folyamatban lévő kényszersztörlési eljárások, valamint azok az eljárások, amelyekben a cégbíróság a Ctv.116.§.(1) bekezdés ab) pontja szerinti okból a kényszersztörlési eljárás megindítását már - nem jogerősen – elrendelte, a rendelet hatálybalépésének napján 2020. október 31-ig végzés meghozatala nélkül felfüggesztésre kerülnek.

2020. május 29. napjától kezdődően tehát a folyamatban lévő kényszersztörlési eljárások is állnak a törvényszéken, illetőleg abban intézkedés nem történik. A fenti rendelkezést fenntartotta a 2020. évi LVIII. törvény 157.§.-a.

A jogalkotástól függ az elkövetkezendő időben, hogy ezen eljárások a felfüggesztést követően hogyan folytatódnak, a cégügyszakból esetleg átkerülnek a felszámolási ügyszakba a felfüggesztett kényszersztörlési eljárások. Ettől függetlenül megállapítható, hogy bár kevesebb az alap- és változásbejegyzés iránti kérelem, de folyamatos a törvényszéknek a törvényességi felügyeleti tevékenysége, melyet az elkövetkező időszakban 2020. év második felében is folytatni szükséges. A fenti tevékenységet befolyásolni fogja nyilvánvalóan a Ctv. „beharangozott” törvénymódosítása, amely a cégbíróság tevékenységének módosítását is eredményezi vagy eredményezheti.

A cégügyszakban lévő bírói, ügyintézői, titkári és alkalmazotti létszám megfelelő volt az elmúlt évek során és jelenleg is a tevékenységének teljes körű gyakorlására.

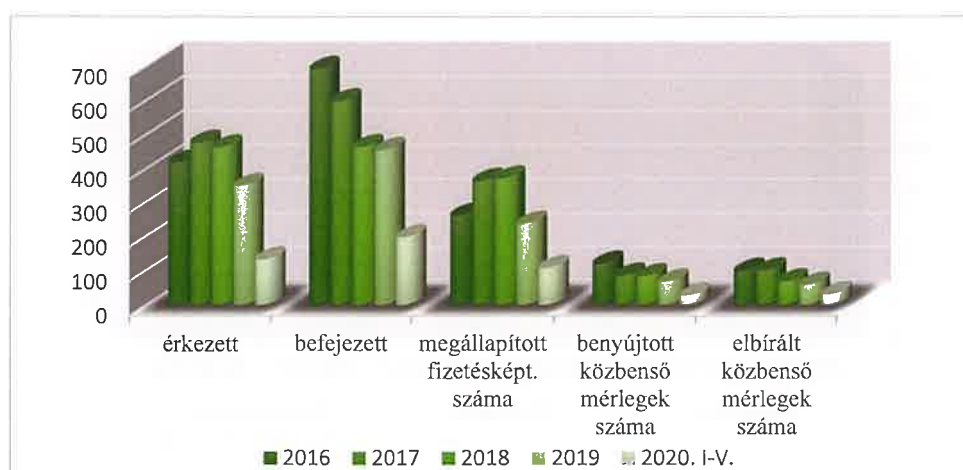
2.2.2. Felszámolás-, csőd-, adósságrendezési-, vagyonrendezési ügyek

A fenti országos adatokból is látszik, hogy megkezdődött több éve egy olyan folyamat, amely a felszámolási eljárások számának a csökkenését eredményezte. Ez egyrészt az elhúzódó gazdasági válságot követő ügyszámrobbanással magyarázható, mely 2011-2012. évben csúcsosodott, ért fel a zenitre; ezt követően úgymond normál mennyiség érkezett a felszámolást lefolytató bíróságokhoz. Másrészt pedig a kénysztörlesztési eljárások bevezetése a cégeljárásba is ügyszámcsökkenést eredményezett a felszámolásoknál.

Ez a tendencia érzékelhető a Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégium felszámolási csoportjában is.

év	felszámolás					kifogás		csődeljárás		adósságrendezés		vagyonrendezés		jog vagy tény törlése	
	érkezett	befejezett	megállapított fizetésekt. száma	benyújtott közbenső	elbírált közbenső mérlegek száma	érkezett	befejezett	érkezett	befejezett	érkezett	befejezett	érkezett	befejezett	érkezett	befejezett
2015.	471	957													
2016.	418	691	263	121	100	94	94	2	4	4	4	9	16		
2017.	475	597	364	86	101	80	90	1	1	1	1	21	16	10	11
2018.	462	463	371	84	69	34	55	6	3	1	1	19	35	19	19
2019.	349	454	238	68	59	14	16	2	4	2	2	22	22	24	21
2020. I-V.	133	199	108	27	30	17	11	0	0	1	1	6	6	4	4

A táblázat magában foglalja a teljes felszámolói bírói tevékenységet. A tevékenységeket áttekintve tehát az látszik, hogy minden szegmensben egy folyamatos csökkenésnek a tanúi vagyunk. A jogszabályi keretek között a felszámolást lefolytató bíróságnak elsődleges feladata a határidőben, időszerűen végzett tevékenység és a hosszabb ideje folyamatban lévő ügyeknek a csökkentése, minimális szinten tartása.

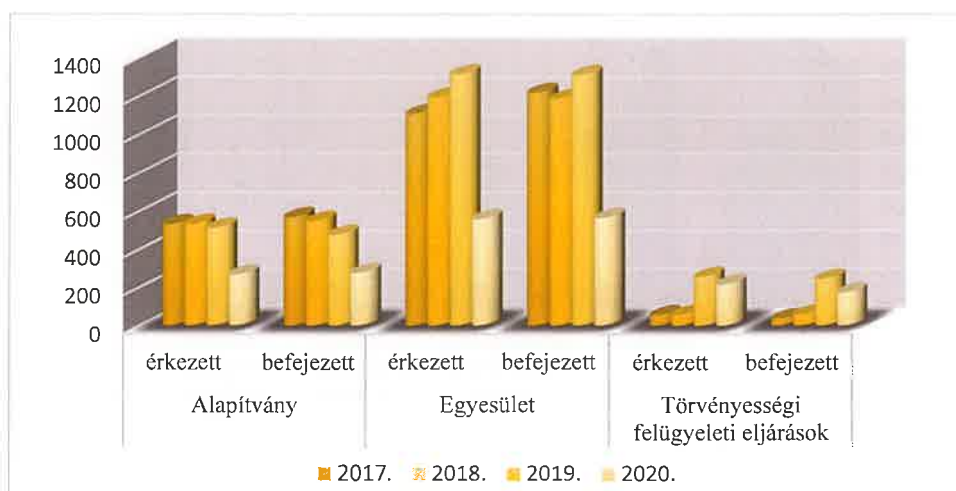
Ahogy a cégügyszaknál megjegyeztem a felszámolási eljárásoknál is megjegyzendő a kormányzat által tervezett jogszabály-változásnak a lehetősége, amely eredményezhet egy teljesen új fizetésképtelenségi törvényt vagy a meglévő jogszabály kerül novella útján módosításra. Nyilvánvalóan bármelyik változás is új utakra terelheti a felszámolást lefolytató bíróságot; vélhetően a munkateher növelését eredményezi majd.

Megjegyzendő, hogy a jelenlegi és az esetlegesen növekvő munkateher növekedése mellett is a gazdasági kollégiumban dolgozó bírói és alkalmazotti létszám elégséges a feladatainak ellátására.

2.2.3. Civil szervezetek

A civil szervezetekre vonatkozó jogszabályok viszonylag állandóak, hiszen a 2011-es jogszabályváltozással majd a Ptk. hatályba lépését követően kevés módosítás érintette az alapítványokat, egyesületeket érintő szabályozást. Egységes statisztikai rendszer kidolgozása miatt a gazdasági kollégiumban a civil szervezeteket érintően csak 2017-2020 közötti adatokat foglaltam össze tekintettel arra, hogy a fenti időponttól állnak rendelkezésre – megfelelő összehasonlítható táblázatba foglalható – adatok.

év	Alapítvány								Egyesület								Törvényességi felügyeleti eljárások			
	érkezett				statisztikai lezáró végzéssel befejezett				érkezett				statisztikai lezáró végzéssel befejezett				érkezett		statisztikai lezáró végzéssel befejezett	
	bejegyzési	adatváltozási	egyéb	összesen	bejegyzési	adatváltozási	egyéb	összesen	bejegyzési	adatváltozási	egyéb	összesen	bejegyzési	adatváltozási	egyéb	összesen	bejegyzési	összesen	bejegyzési	összesen
2017.	41	307	182	530	45	323	200	568	131	596	380	1107	133	615	468	1216	55	55	36	36
2018.	33	223	275	531	33	235	280	548	105	539	549	1193	106	546	534	1186	59	59	58	58
2019.	43	250	218	511	40	237	199	476	100	680	533	1313	98	671	540	1309	257	257	244	244
2020. I-V.	22	157	88	267	27	153	37	277	54	311	193	558	59	293	212	564	217	217	173	173

Az állapítható meg a fenti táblázat alapján, hogy viszonylag stabil – nem hektikus – az érkezés a civil szervezeteket érintően is és ez igaz mind az alapítványokra, mind az egyesületekre. Eltérő az adatsor a törvényességi felügyeleti eljárások kezdeményezése kapcsán, mivel a jogszabályi felhatalmazás alapján a törvényszéknek lehetősége nyílt önállóan – nem csak kérelemre – a törvényességi felügyeleti jogát gyakorolni.

Az elmúlt években egy meghatározott szisztéma szerint – a civil szervezetek bejegyzésének éve alapján – folyamatos átvizsgálása történik meg a civil szervezetek kötelező nyilvántartási adatainak. Ahol szükséges a hiányzó, kötelező nyilvántartási adatok benyújtására felhívják a civil szervezeteket. Ez a tevékenység részben eredményez egy adatváltozás iránti kérelemszám emelkedést is.

2.2.4. Peres ügyek

A Miskolci Törvényszék sajátos kialakult ügyelosztási rendjéből adódóan az utóbbi években a gazdasági kollégium bírái csak kisebb részben vettek részt a peres ítélezési tevékenységben és a peres ügyek számának csökkenése miatt ez a tevékenység a minimálisra zsugorodott. Az elkövetkezendő időszakban – amennyiben ügyszámnövekedés következne be – lehetőség nyílna minél nagyobb részt vállalni a gazdasági perek intézésében is.

A jogalkotó a Be. 13.§.(3)bekezdése módosításával a kiemelt gazdasági bűncselekményeknél akként rendelkezett, hogy a bírói tanács egyik tagja gazdasági vagy polgári bíró kell hogy legyen. A gazdasági kollégiumban hat bíró nyert kijelölést a fenti ügyek tárgyalására és a jogszabály hatálybalépésétől kezdődően a részvételük az ítélezési tevékenységben folyamatos. A folyamatosság biztosítása mellett a Magyar Igazságügyi Akadémia által szervezett képzésen is részt vettek. Az elkövetkezendő időszakban még folyamatos önképzés szükséges a részükről, hogy minél aktívabban tudjanak részt venni a törvényszék ezirányú munkájában.

2.3. A kollégium működése, feladata

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény 27.§.(1) bekezdése a kollégium feladatát akként határozza meg, hogy a kollégium az egységes ítélezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben, valamint a joggyakorlat-elemző csoport vezetőjének felkérésére közreműködik a joggyakorlat elemző munkában.

A fenti szakmai feladaton túlmenően a Bszi.155.§.(1)bek. folytán különböző igazgatási feladatokat is ellát. Többek között véleményt nyilvánít a bírói pályázatokról, véleményezi az ügyelosztási tervet, valamint ugyancsak véleményt nyilvánít meghatározott vezetői állaspályázatokról, és a törvény által meghatározott egyéb feladatokat is elvégzi. A kollégium meghatározott adott ügyszakba beosztott bírók testülete. A kollégium működésében fontos, hogy a munkát a független bírók magas színvonalon végezzék.

A Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégiumának ügyrendje szerint a szakmai kérdésekben nem csak a bírák nyilváníthatnak véleményt, hanem tanácskozási joggal a kollégiumi ülésekre meghívást nyernek rendszeresen a bírósági ügyintézők és a bírósági titkárok is. Ezen túlmenően a kollégium ügyrendjének megfelelően 4 szakmai csoport is kialakításra került: a cég, a civil, a felszámolási és a peres csoport. Azon kérdésekben, amely a többi csoport működését nem befolyásolja, a szakmai kérdések vagy igazgatási jellegű technikai kérdéseknek a megvitatása csoportülések keretében történik, a többi szakmai vita a kollégiumra tartozik.

Véleményem szerint az így kialakított ügyrendet, szakmai működést változatlanul fenn kell tartani, az eddigi szabályozás és működés a hozzá fűzött reményeket beváltotta. A kiscsoportos szakmai munka megbeszélések hatékonyak voltak, fontos volt részvételük az egységes gyakorlat kialakításában. Másrészt nagyon rövid időn belül volt összehívható a csoport, így gyorsan tudott reagálni a felmerülő problémákra.

Ez a gyakorlat az elkövetkező időszakra is irányadó és folytatni kell. Hatékonyabbá lehet tenni egyes rövidebb, gyors döntést igénylő kérdések megvitatását akként, hogy Skype útján történő ülés tartására kerül sor, vagy kihasználva az elektronikus szavazás lehetőségét egy-egy kérdésben, amennyiben a probléma megoldása akár egy igen és nem válasz megadását tételezi fel csupán; mindkét esetben megfelelő szakmai előkészítés után.

Ezen túlmenően a kollégiumban a kitűzendő cél elsődlegesen a már elért eredményeknek a megtartása, fokozása. Nagyon fontos a minőségi ítéltetés megteremtése, az ítéltetés színvonalának emelkedése, amelyben nagy szerep hárul a kollégiumokra, hiszen az egyes kollégiumi tagok önképzése biztosított, külön-külön is szakmai továbbképzésekben vesznek részt. Lehetőség nyílik részükről az egyéni tanulásra, másrészt a regionális, központi képzéseken való részvételre. A kollégium rendes, rendkívüli ülései, a kollégium egyszerűsített döntéshozatali eljárása is az egységes gyakorlat kialakítását teszi lehetővé felhasználva a tagok így megszerzett tudását, gyakorlati tapasztalatát.

Nyilvánvalóan nagyon fontos a döntések írásbeli előkészítése, az elkészült jegyzőkönyvek, közös álláspontok eljuttatása az érintettek számára, illetőleg a szakmai anyagok elektronikus úton való közzétevése is a kollégiumi tagokkal, valamint a belső intranetes hálózaton való közzététele.

Ezen tevékenység változatlanul fenntartandó, ugyancsak fenn kell tartani azt a kollégiumi gyakorlatot, hogy a kollégium ülésre évente legalább egy alkalommal meghívásra kerüljön a Kúria és ítélőtábla képviselője, ezen kívül pedig általában meghívást nyernek a B.-A.-Z. Megyei Ügyvédi Kamara, B.-A.-Z. Megyei Főügyészség és a Miskolci Egyetem illetékes tanszékének a képviselői is.

Véleményem szerint ezen együttműködés és meghívás biztosítja a kollégium tagjai számára is a kitekintést, a szakmai tudásuk bővítését. Ezen gyakorlat fenntartása véleményem szerint szintén szükséges a későbbiek során is.

Hasonló az álláspontom a civil szervezeteket érintően évente megtartott szakmai nap, szakmai kerekasztalt illetően is. Több évre visszamenőleg általában ősszel szakmai megbeszélésre kerül sor, melyre a B.-A.-Z. Megyei Főügyészség, a B.-A.-Z. Megyei Ügyvédi Kamara és a Civil Információs Centrum, valamint a Miskolci Egyetem képviselői is meghívást kapnak.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően ezen a szakmai napon előadások is elhangzottak a civil ügyszakban dolgozó titkárok részéről az éppen aktuálisan felmerülő problémákról, illetőleg a résztvevők által előzetesen feltett kérdések is megvitatásra kerültek.

Változatlanul fenn kívánom tartani azt a gyakorlatot a kollégium működése kapcsán, hogy időszakonként a kollégiumi ülésre vendégelőadók kerüljenek meghívásra más törvényszékről, illetőleg ítélőtáblákról. Az elmúlt években ez a gyakorlat bevált, hiszen 2018. évben a Debreceni Törvényszék, tavaly a Fővárosi Ítélőtábla gyakorlatába kapott a kollégium betekintést.

Az eddigiek során alkalmazott gyakorlat messzemenőleg betöltötte a feladatát, hiszen a kollégium tagjai a más törvényszék, illetőleg akár a központi régió másodfokú tanácsainak az álláspontját is megismerhették, szakmai munkájuk során azt felhasználhatták és ez hozzájárult nemcsak a regionális, hanem az országos gyakorlat egységesítésében.

Ugyancsak fenntartandó a Nemzeti Adó- és Vámhivatal B.-A.-Z. Megyei Adó- és Vámigazgatóságával kialakult szakmai együttműködés, amely kezdetben csak a cég és felszámolási ügyszakra terjedt ki egyes vitás kérdések egyeztetése végett, de az utóbbi két évben már egy kibővített ülés keretében a civil szervezetek bejegyzését végző kollégák is meghívást nyertek a megbeszélésre.

A fenti szakmai megbeszéléseken részben szakmai viták zajlottak, részben pedig technikai jellegű, a jogszabályból, jogszabályváltozásokból előállott kérdések tisztázása, egyeztetése történt meg. Véleményem szerint ez a szakmai vitafórum is fennmaradásra jogosult. Évente egy alkalommal mindig felmerül annyi probléma, amely egy tartalmas szakmai tanácskozássá, egyeztetéssé a megtartását eredményezheti.

Ugyancsak fenntartanám a kollégium működése során, mint minőségjavítást eredményező eszköz az adott évben született másodfokú döntéseknek az ismertetését, összefoglalását. Nem minden kolléga ismeri az adott évben meghozott összes felsőbbbírósági döntéseket. Az így összefoglalt felsőbb bírósági döntések elektronikus úton való eljuttatása a kollégium tagjai részére és az intraneten való elhelyezése biztosítaná a döntések mindenki általi megismerését, segítve a bírói gyakorlatot.

Ezen kívül bevezetendő lehet a régió társkollégiumvezetőivel való szakmai egyeztetés, kihasználva a Skype segítségét is.

2.4. A kollégiumvezető feladata

2.4.1. Jogszabályban meghatározott feladatok

A kollégiumvezető feladatát elsősorban a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény rendelkezései határozzák meg, amely túlnyomó részben igazgatási feladat, másrészt pedig szakmai feladatot ró a kollégiumvezetőre.

A Bszi.124.§.(1) bekezdés szerint a kollégiumvezető

- ✓ szervezi a kollégium munkáját
- ✓ évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő az adott időszakra vonatkozó tervek megvalósulásáról,
- ✓ megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról, eredményéről
- ✓ ellátja a jogszabály az OBH elnökének szabályzata és az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

Az ítélkezés egységességének biztosítása érdekében a Bszi. a 26.§.(2),(3),(5)bek.-ben, a 27.§. és 28.§. alapján eljár az egységes gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kísérve a bírák, a bírói tanácsok ítélkezési tevékenységét.

Ezen túlmenően a bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015.(XI.30.) OBH utasítás 28.§.(2)bekezdése meghatározza a kollégiumvezető feladatát.

A kollégiumvezető feladata különösen:

a) az 54. § (1) bekezdésben szereplő beszámolójában évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,

b) jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének,

c) az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét,

d) összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket,

e) összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik,

f) évenként összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti,

g) ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnök által a Bűsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja,

h) ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi,

i) ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét,

j) közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében,

k) a közérdekű bejelentések és a panaszügyek intézésében részt vesz,

l) javaslatot tesz - a szolgálati út betartásával - a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására,

m) irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését,

n) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,

o) előterjeszti - a szolgálati út betartásával - az ítélezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, - módosítás körében,

p) javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására,

q) ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

A fenti jogszabályi háttér mellett a kollégium működésével kapcsolatos elképzeléseimet egyes ügyszakokat illetően is, a kollégiumnak a társszervekkel való együttműködését már kifejtettem. Elsődleges szempont a kollégium bíráinak és vele együtt a kollégium szakmai munkája, színvonalának az elősegítése, a jogegység támogatása, fenntartása. Elsődleges követelmény a kollégiumvezető felé, hogy a bírák, titkárok, ügyintézők szakmai támogatásával mozdítsa elő a magas szintű ítélezési tevékenységnek a kialakítását, fenntartását, megvalósítását.

Véleményem szerint ez a magas szintű ítélezési tevékenység a gazdasági kollégiumban nemcsak a bírákra, hanem a szolgálatot teljesítő bírósági ügyintézőkre, bírósági titkárokra is vonatkozik. Ennek kialakítása során nagyon fontos a szakmai konzultáció, melynek fórumait a kollégiumi ülés, illetőleg a csoportülések, esetleg kisebb részben akár az elektronikus szavazások is megteremtik. Másrészt ugyancsak előmozdítja ennek megteremtését az információ áramlás, amely állhat a változó jogszabályokról történő tudomásszerzésből, kollégák figyelmének felhívása a változásokra.

Ugyancsak fontos a bírói gyakorlat figyelemmel kísérése, amely áll a másodfokú, illetőleg kúriai döntéseknek a figyelemmel kíséréséből, szakmai cikkeknek az elolvasásából és szükség esetén a kollégák erről történő tájékoztatásából.

A már korábban kifejtettek szerint is ugyancsak nagyon fontos az együttműködés a társszervekkel, szükség esetén tevékenységnek a koordinálása. Nem elhanyagolható az önképzés a kollégium tagjai, igazságügyi alkalmazottak részéről, illetve a részükre megvalósítandó oktatás is.

Az elmúlt évek során is az elektronikus eljárások megvalósításával, az ÍTR rendelkezésre bocsátásával, a BÜSZ, illetőleg az egységes iratkezelési szabályok változásával egyidejűleg több ízben tartottam alkalmazottak részére is tájékoztatást, oktatást, amit az elkövetkező időszakban is fenn kívánok tartani.

Szükséges fórumot biztosítani nemcsak a bírák, hanem az alkalmazottak részére is, hogy egy-egy – akár technikai jellegű – kérdéskörben ne csak a folyosókon, hanem a kollégiumvezető szervezésében megvalósuló fórumon is kicseréljék álláspontjaikat vagy tapasztalataikat.

A szakmai munka elősegítése, annak megerősítése véleményem szerint az ítélezési tevékenység minőségét is emeli, magasabb színvonalat biztosít a részükre.

Az ítélezés minőségének javítása véleményem szerint biztosított és biztosítható az elkövetkezendő időszakban is az említett tanácskozások, szakmai napok megvalósításával, az önképzéssel, formális, informális beszélgetésekkel, a gyors információ áramlással.

Nagyon fontosnak tartom változatlanul a bírák, igazságügyi alkalmazottak részéről a képzéseken való részvételt minél nagyobb számban, többek között azért is, hogy kitekintésük legyen az országos gyakorlatra, hallgassák meg a más régiókban kialakított gyakorlatot.

Ugyancsak nagyon fontosnak tartom az elkövetkezendő időszakban is, hogy a bírák és vele együtt a titkárok, egyéb igazságügyi alkalmazottak a részükre szervezett szakmai értekezleteken konzultációkon részt vegyenek, ezáltal is a szakmai információáramlás közöttük biztosítva legyen.

A szakmai munka biztosítása érdekében részemről eddig is nagyon fontos volt, hogy magam is részese legyek a felsőbb bíróságok által tartott és szervezett értekezleteknek (Debreceni Ítéltábla, Kúria kollégiumvezetője által összehívott civilisztikai kollégiumvezetői tanácskozásnak, a MIA által megvalósított szakmai képzéseknek, illetőleg a regionális képzéseknek).

Fontos az egyes bírók és igazságügyi alkalmazottak tevékenységének figyelemmel kísérése, amely nem pusztán az akták esetleges szűrőpróbaszerű megvizsgálásából áll, hanem a másodfokról visszajött határozatok áttekintéséből. A határozatok átnézését követően azt elolvasva a kollégiumvezető maga is képbe kerül egy-egy kolléga munkájáról pozitív és negatív irányból is. E körben nagyon fontos a folyamatos konzultáció fenntartása.

Nagyon fontos a határidők és az ügyviteli szabályok betartása. A határidők figyelése kapcsán kialakításra került, hogy az irodavezetők részemre, de az egyes tanácsok felé is jelzik azon ügyeket, amelyekben 30 napig nem történt intézkedés. Ekkor külön írásban felhívom a kollégát az intézkedés megtételére és erre vonatkozó jelentés elkészítésére. Másrészt a két éven túli ügyek vizsgálatára is sor került, ez az elmúlt években már csak a felszámolási eljárásokra terjed ki, mivel a többi ügyszakban a fenti kategória megszűnt. A cég és a civil ügyekben a jogszabály sajátosságaiból adódóan nem is alakulhatott ki hosszabb ideje folyamatban lévő ügy.

A felszámolások keretében a tanácsok adatlapot töltenek ki, szükség esetén előrehaladási jelentést készítenek és én magam is leellenőrzöm a tevékenységüket. Szűrőpróbaszerűen és időszakonként vizsgálati jelentést készítek a hosszabb ideje folyamatban lévő ügyekről. Ennek eredményeképpen a hosszabb ideje folyamatban lévő ügyek száma folyamatosan csökken. Cél, hogy 2020. év végéig az öt éven túl folyamatban lévő ügyek száma tovább csökkenjen és a következő év első negyedévének végére egyáltalán ne legyen öt éven túl folyamatban felszámolási ügy.

Fontos változatlanul a folyamatban lévő ügyek időtartamának a csökkenése, két éven belül el kell érni, hogy a felszámolási ügyek pertartama 4 éven belül maradjon és ne legyen folyamatban 4 éven túli ügy.

Szükséges a kapcsolat fenntartása a Debreceni Ítéltáblával és a Kúriával az egységes gyakorlat kialakítása érdekében és a társkollégiumvezetőkkel is.

A veszélyhelyzet kihirdetésével egyidejűleg megvalósult minden ügyszakban a bírák otthondolgozása, annak lehetővé tétele.

A veszélyhelyzet idején már nem csak a cégbírák hanem felszámoló bírák is igénybe vették az elektronikus eljárásból adódó lehetőségeket, melyet a BIRO, illetve az ITR rendszere biztosította számukra. Új szintre emelték a tevékenységüket, hiszen az otthondolgozási tevékenység nem abból állt, hogy hazavitték az aktát és azt otthon megoldották, lediktálták és behozták. A veszélyhelyzet kihirdetésével egyidejűleg az akta hazavitele nélkül ténylegesen az elektronikus eljárásból adódó lehetőségeket messzemenőig kihasználva dolgoztak.

Úgy gondolom, hogy ez a fajta tevékenység a veszélyhelyzet elmúltával – az elkövetkezendő időszakban – is fenntartható, fokozandó és propagálandó a bírák részére.

Az említett veszélyhelyzet idején megvalósításra került, hogy bizonyos napokon a bírósági titkárok és bírósági ügyintézők is otthon dolgozhattak, melyet a civil és a cég ügyszakot érintette. Ez a tevékenység leszabályozásra került. Egyrészt meghatározásra került, mely napokon végezhetik otthon a tevékenységüket, a tevékenységükről pedig be kellett számolni elektronikus úton akként, hogy hetente elküldték a kimutatást, hol mely ügyekben jártak el.

A fenti igazságügyi alkalmazotti otthondolgozási tevékenység pozitív tapasztalatokat eredményezett a kollégiumban az igazgatási vezetés és az én számomra is. Úgy gondolom, hogy ez a munkamódszer hosszútávon fenntartandó, hiszen a hozzá fűzött reményeket beváltotta, az otthon dolgozó igazságügyi alkalmazottak is időszerűen, jól dolgoztak fennakadás nélkül.

Megfontolandó – amennyiben a feltételek fennállnak – hogy ugyanez a tevékenység a cégszerkesztők, felszámoló bírók mellett működő jegyzőkre is kiterjeszthető-e, illetőleg a későbbiek során egyéb ügyszakra is. Kísérleti jelleggel – amennyiben minden technikai lehetőség adott – akár az elkövetkezendő időszakban egy-egy napra engedélyezhető lenne számukra is az otthondolgozási kedvezmény.

Változatlanul fenntartani kívánom a tájékoztatásnak az elektronikus formáját, hiszen már jó ideje minden szükséges változásról, tudnivalóról ilyen formában tájékoztatom a bírákat és igazságügyi alkalmazottakat.

Ugyancsak tovább kívánom erősíteni a megalapozott ítélkezésre törekvést. Az elmúlt évek tanúsága, hogy a kollégium bírái, ügyintézői, titkárai helybenhagyási mutatói nagyon jók voltak, s ez az eredmény fenntartandó.

2.4.2. Igazgatási jellegű tevékenység

Igazgatási jellegű tevékenység részben az ügyelosztási rend szerint arányos munkateher kialakítása, mely ügyelosztási rend nyilvánvalóan a kollégium hatáskörébe is tartozik, a kollégiumvezető feladata annak előkészítése. A cég ügyszakban automatikus szignálás történik és a civil szervezeteket érintően pedig az egyes bírósági titkároknál meghatározásra került az ügyelosztási rendben, hogy milyen civil szervezeti forma ügyintézésében vesznek részt.

Ennek során folyamatosan figyelemmel kísérem, hogy aránytalanság az ügyek elosztása során ne történjen. Ugyancsak fentiek figyelemmel kísérése történik a csőd-, felszámolási eljárásokban.

Az elmúlt évek során több ízben közreműködtem bíró és igazságügyi alkalmazottak vizsgálatában. A bíró vizsgálat nem csak a kollégium bírait érintette, hanem más ügyszakban – polgári ügyszakban – beosztott bírakat is.

Ezen túlmenően részt vettem az igazságügyi alkalmazottak, bírósági titkárok, bírósági ügyintézők, egyéb alkalmazottak értékelésében, illetve az elmúlt évben első ízben az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékelésében.

Nyilvánvalóan amennyiben szükséges és erre felkérés érkezik ugyan ezeket a vizsgálatokat változatlanul folytatom.

Ugyancsak a feladatom volt a törvényszék elnökének, elnökhelyettesének kijelölése alapján a kollégium ügyszakait érintő közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos ügyintézés is, amely úgy gondolom, hogy változatlanul fennmarad és változatlan tartalommal kell folytatnom az elkövetkezendő időszakban.

Összefoglalásképpen a kollégiumvezetői elképzelésemet illetően úgy gondolom az elmúlt 12 évben a Miskolci Törvényszék Gazdasági Kollégiumában kialakult egy struktúra a kollégium működését illetően, amely folyamatosan valósult meg, kialakítva a jelenlegi rendszert. A rendszer és a létszám kialakult, biztosítva a jó színvonalon való zavartalan munkavégzést az elkövetkezendő időben is.

Úgy gondolom, hogy ezt a rendszert az elkövetkezendő időszakban csak finomítani szükséges, nyilvánvalóan figyelembe véve a jogszabályváltozásokat. A rendszer fenntartható és a kitűzött célok megvalósítását, a szakmai fejlődést, az ítélkezési tevékenység hatékonyságát biztosítja.

Miskolc, 2020. július 1. napján

dr. Kiss István